

Received / Geliş
10.10.2018

Article History
Accepted / Kabul
20.12.2018

Available Online / Yayınlanma
20.12.2018

PRIMARY SCHOOL TEACHERS' VIEWS ON CLASSROOM MANAGEMENT THE PROBLEMS THE FACE AND THE WAYS TO OVERCOME

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE BUNLARLA
BAŞ ETME YOLLARI¹

Çisem ÖZÇELİK ÖZCAN²
Sibel GÜVEN³

Abstract

This research was conducted with the aim of determining the views of primary school mathematics teachers about the classroom management, the problems they faced and the ways of coping with them. The participants of this study consisted of 19 teachers, 12 of whom were women and 7 of them were male. This research, which is a qualitative research design, is designed with a phenomenological design which is one of the qualitative research designs. In the study, data were analyzed using descriptive analysis collected by interview form. According to the results of the research, According to the results of the study, classroom management has defined as active by the teachers, providing and maintaining a suitable environment for learning, using time effectively, reaching the target of the course without tightening the student. It was stated by the teachers that the problems encountered with the classroom management were caused by the students who were prejudiced against the course. In case of unintended student behavior, primary school mathematics teachers use methods such as verbal warning, interesting storytelling, engaging students in the classroom, and not being overly prescriptive in order to overcome the problems.

Keywords: classroom management, mathematic teacher, undesirable behavior

Özet

İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerini, karşılaştıkları sorunları ve bunlarla baş etme yollarını belirlemek amacı ile oluşturulan bu araştırmanın katılımcı grubunu 12'si kadın, 7'si erkek olmak üzere toplam 19 öğretmen oluşturmaktadır. Nitel araştırma niteliği taşıyan bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan fenomenolojik desen ile desenlenmiştir. Araştırmada veriler görüşme formu ile toplanmış betimsel analiz kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, sınıf yönetimi öğretmenler tarafından öğrencinin aktif olması, öğrenme için uygun ortamın sağlanması ve sürdürülmesi, zamanı etkin kullanabilmek, öğrenciyi sıkımadan dersin hedefine ulaşmak şeklinde tanımlanmıştır. Sınıf yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunların derse karşı önyargılı olan öğrencilerden kaynaklandığı öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. İlköğretim matematik öğretmenlerinin istenmeyen öğrenci davranışı olması durumunda sınıf yönetimini gerçekleştirmede sözlü uyarı, ilgi çekici hikâye anlatımı, öğrenciyi derse katarak ilgisini çekme gibi yöntemleri kullandıkları, sorunların üstesinden gelebilmeleri için ise aşırı kuralcı olmamaları, alan bilgilerinin iyi olması gerektiği, öğrenciyle iyi iletişimde olmaları gerektiği düşüncesini taşıdıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: sınıf yönetimi, matematik öğretmeni, istenmeyen davranış

¹ 27. Uluslararası Eğitim Bilimleri sempozyumunda özet bildiri olarak sunulmuştur.

² Matematik Öğretmeni, Özel Biga Çizgi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, cisemozcelik@hotmail.com

³ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, s_guven@comu.edu.tr

Giriş

Bilgi toplumu olmayı hedefleyen ülkeler matematik eğitimi ve öğretimine yüksek derecede önem vermektedirler. Bu noktada şüphesiz ki matematik eğitimi ve öğretiminin istenilen amaçlar doğrultusunda gerçekleşmesinde en büyük pay öğretmenlere düşmektedir. Gelişen dünyada bilginin sürekli yenilenmesi öğretmenlerden beklenen özellikleri de etkilemiştir. Yeni nesli, çağın gereksinimlerine, problemlerine ve ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yetiştirmesi öğretmenlerden beklenen en önemli özellik olmuştur (Eldemir, 2006). MEB' in belirlediği ilköğretim matematik öğretmeni yeterlikleri incelendiğinde öğretmenlerin birçok alanda etkin olması beklenmektedir. Bu alanlardan biri ise sınıf yönetimidir. Sınıf yönetimi becerileri yönünden yetkin olan öğretmenlerin, olumlu sınıf atmosferi oluşturdukları ve daha etkili öğretmen oldukları bilinmektedir (Karakelle, 2005). Öğretmenin sahip olduğu sınıf yönetimi becerisi öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğundan, öğretmenlerin, sınıf yönetimi konusunda bilgili ve donanımlı olmaları gereklidir (Erden 2008, Ilgar 2000). Etkili bir sınıf yönetiminin ön şartı; alanda yeterlilik, üst düzey öğretim becerileri ve sınıf yönetimi becerileridir. Bu yeterliliklere sahip öğretmenlerin sınıflarında disiplin sorunları görülmemektedir (Gözütok, 2000).

İyi bir sınıf yönetiminin ilk koşullarından biri iyi yapılandırılmış bir sınıf ortamıdır (MacKenzie, 1996). İyi yapılandırılmış, sınırları önceden belirlenmiş bir sınıf ortamında kargaşa, çatışmalar ve davranış sorunları ortaya çıkmadan engellenir, çünkü öğrenciler kendilerinden ne beklendiğinin farkındadırlar. Böyle bir sınıf ortamında kurallar, sınıfın günlük işleyişi ve rutinleri önceden bellidir. Öğretmenlerin en büyük beklentileri, tüm öğrencilerin istenen davranışlar göstermeleridir. Ancak istenen davranışları göstermede tüm öğrenciler bu beklentiye karşılayamayabilirler. Öğretmenlerin, öğrencilere sevgi ve değer içeren yaklaşımları, istenen öğrenci davranışlarının desteklenmesi, istenmeyen öğrenci davranışlarının meydana gelmemesi için uğraşılması, birlikte çalışma çabaları gibi eğitim durumlarının tamamı, bu noktada önem kazanmaktadır (Aytekin, 2004).

Etkili öğretme ve öğrenmenin iyi yönetilemeyen bir sınıfta meydana gelmesi mümkün değildir. Bu nedenle sınıfta meydana gelen ve gelebilecek olan sorunların tanımlanması, çözüm yollarının özellikle ilköğretim matematik öğretmenleri tarafından dile getirilmesi araştırmayı özgün kılmakta ve alana farklı bakış açısı getirmektedir.

Amaç

Bu araştırma, İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerini, karşılaştıkları sorunları ve bunlarla baş etme yollarını belirlemek amacı ile gerçekleştirilmiştir.

Yöntem

Nitel araştırma niteliği taşıyan bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan fenomenolojik desen ile desenlenmiştir. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerini kullanıp, var olan olayların doğal ortamında gerçekçi bir şekilde belirtilmesi amacıyla nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Nitel araştırmanın bir diğer özelliği, araştırmaya dâhil olan kişilerin bakış açılarıyla araştırılan olay veya olguları irdelemesidir. Nitel araştırmada ortama müdahale edilmez. Bu süreçte, araştırmaya katılan kişilerin ortaya koyduğu kavramları incelemek, anlamaya çalışmak nitel araştırma için önemlidir (Ekiz, 2015). Fenomenoloji, bireylerin belli bir konuya ilişkin deneyimlerini ve bu deneyimlere yükledikleri anlamları derinlemesine öğrenmek amacıyla kullanılır. Bireylerin öznel deneyimleriyle oluşturduğu bilinç dünyasına erişmek için derinlemesine bilgi toplanır. Fenomenoloji, bireylerin olgu ve olaylara ilişkin tecrübelerini nasıl

anlamlandırdıklarını ve bu anlamları başkalarıyla nasıl paylaştıklarını anlamaya çalışan bir desendir (Merriam, 2013; Patton,2002).

Araştırmanın Katılımcıları

Araştırmanın katılımcıları 12'si kadın, 7'si erkek olmak üzere toplam 19 öğretmenden oluşmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 18'i lisans mezunu iken sadece 1'i yüksek lisans mezunudur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerine göre dağılımı incelendiğinde 1- 5 yıl kıdeme sahip 4 öğretmen,5-10 yıl kıdeme sahip 3 öğretmen, 10-15 yıl kıdeme sahip 6 öğretmen ve 15 ve üstü yıl kıdeme sahip ise 6 öğretmen bulunmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme, araştırılması planlanan konu ile ilgili karşılıklı konuşma ile sözel bilgi toplama tekniğidir (Kıncal, 2015). Görüşme formunun iç geçerliğini sağlamak için görüşme formu, bir uzmana incelettirilmiştir. Soru maddelerinin geçerliğini saptamak için, alanı Eğitim Yönetimi ve Denetimi olan alan uzmanına dökümleri inceleyerek sorulan soruların araştırmanın amacına uygun olup olmadığı kontrol ettirilmiştir. Bu formun geçerliliğini sağlamak için 12 soruluk görüşme formu ilköğretimde matematik öğretmeni olarak görev yapmış ve şu an halen okul yöneticisi olarak görevine devam eden 5 öğretmene uygulanmıştır. Öğretmenlerin görüş ve önerilerde bulunmaları istenmiştir. Bu uygulama ile görüşme formundaki soruların araştırmada hedeflenen amaca uygun olup olmadığını saptanmak istenmiştir. Bu şekilde görüşme formunun güvenilirliği oluşturulmaya çalışılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen görüş ve öneriler sonucu, 12 sorudan oluşan görüşme formu araştırmanın hedefine uygun olarak 11 soruluk görüşme formu olarak son halini almıştır. Son halini alan görüşme formu, araştırmaya dahil olan 19 ilköğretim matematik öğretmenine uygulanmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler açık uçlu soruların bulunduğu anket ile toplanmıştır. Araştırma için veri toplama araçları uygulanmadan önce, Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 24.04.2017 tarihli komisyon kararı ile Çanakkale ve ilçelerinde uygulanabilmesi için izin yazısı alınmıştır. İlköğretim matematik öğretmenleri ile önceden iletişime geçilerek kendilerine araştırmanın amacına yönelik bilgilendirme yapılmış ve kendilerinden bu araştırmaya gönüllü olarak destek vermeleri beklenmiştir. Veri toplama araçları, Çanakkale ili merkezi ve Biga ilçesinde görev yapan ilköğretim matematik öğretmenlerine araştırmacı tarafından dağıtılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere belirli bir süre verilmiştir. Süre bitiminin ardından veri toplama araçları araştırmacı tarafından toplanmıştır.

Verilerin Analiz Edilmesi

Görüşme formundan elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz, veri toplama araçlarından elde edilen verileri, önceden belirlenmiş olan temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasıdır. Bu analiz çeşidinde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu araştırmada kategoriler görüşme soruları dikkate alınarak; Sınıf yönetimine ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri, ilköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri, *Matematik dersinde sınıf yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunların neden kaynaklandığına ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri, istenmeyen öğrenci davranışı olması durumunda sınıf yönetimini gerçekleştirmede kullandıkları yöntemlere ilişkin ilköğretim matematik*

öğretmenlerinin görüşleri ve ilköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla mücadele edebilmeleri için sahip olması gereken özelliklere ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri olmak üzere 5 kategoride toplanmıştır. Araştırmanın betimsel verilerinin güvenilirlik hesaplamasında Miles ve Huberman (1994)'ın güvenilirlik formülü tercih edilmiştir. Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) formülü ile hesaplama yapılmış ve hesaplama sonucunda araştırmanın güvenilirliği %86 olarak bulunmuştur. Güvenirlik hesaplarının %70 üzerinde bir sonuç olması, araştırmanın güvenilir olduğunu göstermektedir (Miles ve Huberman, 1994). Elde edilen %91 sonucu araştırmanın güvenilir olduğunu göstermektedir. Görüşme formunda yer alan görüşlerin sıklığına bakılmıştır. Belirtilen görüşlerin sıklığı belirlenmiş ve bir tablo halinde sunulmuştur. Sunulan tabloların altına açıklamalar yapılmış ve ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri doğrudan alıntı yapılmıştır. Doğrudan alıntı yapılma sırasında ilköğretim matematik öğretmenlerinin öznel bilgileri gizli tutulmuştur. Cinsiyeti ve kaç nolu katılımcı oldukları (E, Ö1) şeklinde harflendirme yolu ile gösterilmiştir.

Bulgular

Sınıf yönetimine ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik bulgular

İlköğretim matematik öğretmenlerine gerçekleştirilen görüşmede ilk soru olarak sınıf yönetimini sınıf yönetimi ile okul yönetimi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla, "okul yönetimi nedir, bir müdür olarak okul yönetimi nasıl tanımlayabilirsiniz?" sorusu yöneltilmiştir. Okul müdürlerinin bu soruya verdikleri yanıtlar ve frekans dağılımları tablo 1' de verilmiştir.

Tablo 1. Sınıf yönetimine ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri.

Sınıf Yönetimi ne olduğuna ilişkin görüşler	f
Öğrenme için uygun ortamın sağlanması ve sürdürülmesidir	3
Öğrenciler arasındaki koordinasyonun kurulması	1
Sınıfa hâkimiyet kurulması	2
Sınıf dengesini sağlamak	1
Ders esnasında çıkan her türlü problemi ders esnasında çözümlenebilmek	2
Herkesin dikkatini toplayıp derse katıldığı bir ortam	1
Sakin bir sınıf oluşturmak	1
Öğretmenin rehber	1
Öğrencinin aktif olması	4
Zamanı etkin kullanabilmek	3
Sınıfta baskısız bir otorite kurabilmek	1
Dersle alakalı verim alabilmek için oluşturulacak ortam	1
Dersi akıcı hale getirmek	1
Disiplinli bir ortam	1
Öğrenciyi sıkmadan dersin hedefine ulaşmak	3
Bir öğretmenin sınıf üzerindeki etkisi, duruşu	1
İstenmeyen olumsuz davranışların önlenmesi	1
Saygı sevgi çerçevesinde derse sevdirerek ders işlemek	2
Sınıfta lider olmak	1
Öğrencilere eşit davranarak sakinliği sağlamak	1
Donanımlı öğretmen varlığı	1
Özgür öğrencilerden oluşan eğlenceli bir sınıf	1
Toplam	32

Araştırmaya katılan ilköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetimine yönelik görüşlerine bakıldığında farklı tanımlar ortaya çıktığı görülmektedir. Tablo 1'e göre

ilköğretim matematik öğretmenlerinin %11,7' si (f=4) sınıf yönetimi tanımını öğrencinin derste aktif olması, %8,8' si (f=3) öğrenme için uygun ortamın sağlanması ve sürdürülmesi, %8,8' si (f=3) zamanı etkin kullanabilmek, %8,8' si (f=3) öğrenciyi sıkmadan dersin hedefine ulaşmak, % 5,8' i (f=2) sınıfa hâkimiyet kurulması, % 5,8' i (f=2) saygı sevgi çerçevesinde dersi sevdirmek ders işlemek, % 5,8' i (f=2) ise sınıf yönetimini, ders esnasında çıkan her türlü problemi ders esnasında çözümlenebilmek olarak tanımlamıştır. İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetimi ile ilgili görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

“Bana göre, Kaliteli zaman+ Donanımlı, kaliteli öğretmen +Özgür öğrenciler+ Eğlenceli ortam=Sınıf Yönetimi” (K, Ö19)

“Sınıf yönetimi sınıfta lider olup, her öğrenciye eşit davranıp sakinliği sağlamaktır.” (K, Ö15)

“Sınıf yönetimi; öğretmenin öğrenciyi sıkmadan belirlediği hedefler doğrultusunda bir ders işleyerek istenmeyen olumsuz davranışları önlemesidir.” (E, Ö8)

“Herkesin dikkatini toplayıp derse katıldığı bir ortamı sağlamaktır.” (K, Ö2)

“Sınıf yönetimi sınıf hâkimiyetiyle dersi öğrencilere dinletmek, sevdirmek, sınıf içinde dersi akıcı hale getirmek saygı ve sevgi çerçevesinde yönetimi ele almaktır.” (E, Ö4)

“Ben sınıf yönetimini öğrenciler saygıyla yaklaşarak, akademik ve sosyal alanda başarılı hissedecekleri okul ortamı oluşturmak olarak tanımlayabilirim.” (K, Ö5)

“Bana göre sınıf yönetimi; sınıf içinde ders esnasında karşılaşılabilecek her türlü problemi ders işleyişinde çözüme kavuşturmak. Sınıf dengesini sağlayarak işlediğimiz derste sınıf yönetimini yapmış oluruz.” (Ö18, E)

İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik bulgular

Araştırmaya katılan ilköğretim matematik öğretmenlerinin branş olarak ilköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri Tablo 2' de verilmiştir.

Tablo 2. İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik bulgular.

Sınıf yönetiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşler	f
Derse karşı olumsuz tutum ve önyargı	8
Motivasyon konusunda birbirlerini olumsuz etkilemeleri	1
Derse ilgili olmayan öğrencinin dersin düzeni bozmaya yönelik davranışları	2
Yapılan uyarıları anlamayan öğrenci davranışları	1
Derse odaklanamamaları	1
Ders esnasında konuşmalar	1
Öğrenci seviyelerinin farklılığından dolayı çıkan problemler	2
İlkokul alışkanlıklarını unutmadıklarından dolayı dersten kopmaları	1
Sosyal medya gibi uyarıcıların çokluğu	1
Program etkinliklerinden kaynaklanan müfredat çelişkileri	1
Zaman yönetimi	1
Toplam	20

İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerine bakıldığında çeşitli görüşler ortaya çıktığı görülmektedir. Tablo 2'ye bakıldığında ilköğretim matematik öğretmenlerinin belirttiği görüşlerde sınıf yönetiminde karşılaşılan sorunların başında %40 (f=8) oranla öğrencilerin derse karşı

olumsuz tutum ve önyargı taşıması gelmektedir. Öğretmenler, derse önyargı ile gelen öğrencilerle sınıf yönetimini sağlamanın zorluğunu belirtmişlerdir. Görüşlerin %10' u (f=2) dersle ilgili olmayan öğrencinin dersin düzeni bozmaya yönelik davranışlarının sorun teşkil ettiği yönündedir. Yine öğretmenlerin belirttiği görüşlerin %10' u (f=2) öğrenci seviyelerinin farklılığından dolayı çıkan problemler üzerinedir. Bunun yanında öğretmenlerin yakındıkları konularda %5' lik (f=1) kısım öğrencilerin ders esnasında konuşmaları şeklinde olmuştur. Görüşlerin %5' i (f=1) ise öğrencilerin yapılan uyarıları anlamadıklarından kaynaklanan sorunlar olduğu yönündedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerinin %5' i (f=1) ise sosyal medya araçlarının öğrencilerin dikkatini dağıtmada oldukça etkili olduğunu bunun da sınıf yönetiminde zorluklar meydana getirdiği yönündedir. Ayrıca görüşlerin %5' i (f=1) programdaki etkinliklerin ve müfredat konularının yetiştirilmesinin zor bir iş olduğunu ve böyle bir ortamda da sınıf yönetiminde zorluklar olması hakkındadır. Bu konuda görüşlerin %5' i (f=1) zaman yönetiminde sıkıntı yaşandığı yönündedir. %5' lik (f=1) görüşe göre öğrencilerin ilköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

“Matematik; genelde her öğrencinin dikkatini çekmeyen, önyargıyla bakılan bir ders olduğu için konuyu anlamayıp dikkati dağılan öğrenciler dersin ortamını bozabiliyor.” (K, Ö19)

“En belirgin karşılaştığımız sorun derse olan olumsuz tutum ve önyargı. Eminim tüm ilköğretim matematik öğretmenleri bu konudan yakınmaktadır. Önyargı, öğrencinin tüm motivasyonunu düşürmekte. Bu da diğer sorunlara yol açmaktadır. Böyle bir düşünceye sahip sınıf ortamında sınıf yönetimi bizleri zorlamaktadır.” (E, Ö8)

“Sınıftaki öğrenciler arasındaki seviye, ilgi, alaka, beceri gibi farklılıklar, sınıftaki öğrenci sayısının çokluğu, sınıfın fiziksel koşullarının elverişsizliği gibi sonuçlar olabiliyor.” (K, Ö1)

“Öğrenci seviye farklılığından dolayı ders esnasında çıkan problemler.” (K, Ö5)

“Matematik öğrencilerin önyargılı olduğu bir ders oldukları için dersten kopmaları daha çabuk oluyor. Böylece düzen daha çabuk bozuluyor. Sınıf yönetimine dair bu tür sorunlarla karşılaşmaktayız.” (K, Ö6)

“Matematik dersinde işlemleri yapamadıkları zaman, konuyu anlamadıkları zaman çok sıkılıyorlar bu sebeple bazen sınıfta başka şeylerle ilgilenabiliyorlar. Dikkatleri dağılabiliyor.” (K, Ö12)

“Bazı zamanlarda derse yeni girdiğimizde öğrencilerden derse ait olumsuz tepkiler alabilmekteyiz. Bu sınıf yönetiminin zor olacağına bir işareti. Bunun sebebi ise, dersin dikkat gerektiren bir ders olması, sürekli alıştırmaya yapılması veya problem çözülmesinde kaynaklı öğrencinin aktif olması bazı öğrencilerde sıkıntı yaratabiliyor.” (K, Ö7)

Matematik dersinde sınıf yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunların neden kaynaklandığına ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik bulgular

Araştırmaya katılan ilköğretim matematik öğretmenlerinin matematik dersinde sınıf yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşleri Tablo 4.16'da verilmiştir.

Tablo 3. Matematik dersinde sınıf yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunların neden kaynaklandığına ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri.

Sorunların neden kaynaklandığına dair görüşler	f
Soruları çözmekte zorlanan öğrencilerin ilgisini kaybetmesi	1
Öğrencilerin sınır tanımamaları	1
Göz teması kurulmaması	1
Ses tonunun ayarlanmaması	1
Öğrencilerin ahlak ve görgü kuralları eksikliği	1
Öğrencilerin yaşlarının olgunluğuna erişmemeleri	2
Derse karşı önyargı	7
Sınıf mevcudu	1
Öğrencinin ezber tutumu	1
Problem çözümünde sabırsız olmaları	1
Eğitim sisteminin bütünü	1
Öğretmenin özelliği	2
Matematik dersine karşı ilgisizlik	2
Soyut kavramların çokluğu sebebi	3
Ailenin matematik dersine zorlaması	1
İlkokulda fazla bilgi yüklemesinin getirdiği bıkkınlık	1
Öğrencinin derse hazırlıksız gelmesi	1
Aynı seviyede olmayan öğrenciler	2
Müfredat yoğunluğu	2
Kısıtlı zaman	1
Matematik dersinin sarmal yapıda olması	1
Kaynaştırma öğrencisi olan özel öğrencilerin eğitimi hakkında bilgi verilmemesi	2
Alt yapı eksikliği	1
Toplumun yozlaşması	1
Yöntemlerden kaynaklanan sorunlar	1
Derste düşünmeden ziyade ezber istenmesi	1
Ölçmeden kaynaklanan sorunlar	2
Öğrencilerin problem çözümüyle uğraşmak istememeleri	1
Ahlak ve görgü kuralları	1
Motivasyon düşüklüğü	1
Dersin zorluğu	1
Okuma-yazma güçlüğü	1
Toplam	47

Matematik dersinde sınıf yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunların neden kaynaklandığına ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerine bakıldığında çok farklı nedenlerle karşılaşılmıştır. Tablo 3' e bakıldığında ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri arasında %14,89 'luk (f=7) bir oranla matematik dersinde sınıf yönetiminde kaynaklanan sorunların nedeninin başında, öğrencilerin derse karşı olan ön yargıları gelmektedir. Bunun yanında ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerinin %6,38' sine göre (f=3) soyut kavramların çokluğu karşılaşılan sorunların kaynağı olarak ele alınmıştır. Görüşlerin %4,26' sı (f=2) aynı seviyede olmayan öğrencilerin varlığı, %4,26' sı (f=2) müfredat yoğunluğu, %4,26' sı (f=2) alt yapı eksikliği, %4,26' sı (f=2) öğrencilerin problem çözümüyle uğraşmak istememeleri, %4,26' sı (f=2) öğrencilerin yaşlarının olgunluğuna erişmemeleri, %4,26' sı (f=2) matematik dersine karşı ilgisizlik yönündedir. Öğretmenlerin belirttiği görüşlerin %2,13' ü (f=1) ise sorunların ilkokulda fazla bilgi yüklemesinin getirdiği bıkkınlık, %2,13' ü (f=1) matematik dersinin sarmal yapıda olması, %2,13' ü (f=1) kısıtlı zaman, %2,13' ü (f=1) problem çözümünde sabırsız olmaları, %2,13' ü (f=1) ilkokulda fazla

bilgi yüklemesinin getirdiği bıkkınlık olarak görülmüştür. Matematik dersinde sınıf yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunların neden kaynaklandığına ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

“Yoğun konular ve kısıtlı zaman, matematiğin genelde soyut olması (3 boyutlu cisimler), matematiğe karşı önyargı ve kötü tutumlar, matematiğin sarmal yapıda olması, alt sınıflarda kaçırılan kazanımlar sebebiyle bir sonraki kazanımı kavrayamama (altyapı eksikliği), okuma-yazma güçlüğü, özellikle taşımali okullarda çok çeşitli köylerden öğrenci gelmesiyle oluşan bireysel farklılıklar ve bilişsel farklar, seviye farkı, kaynaştırma öğrencisi olan özel öğrencilerin eğitimi hakkında yeterli bilgi ve eğitim verilmemesi (bu tüm branşlar için geçerli).” (K, Ö19)

“Derse karşı olan önyargılardan, alt yapı eksikliğinden ve zorlandıklarından kaynaklandığını düşünüyorum.” (K, Ö12)

“Matematiğe karşı çok küçük yaşlardan bu yana önyargı ile yaklaşılması. Bunun sebebi soyut kavramların çokluğu, öğrencinin anlamak zorunda bırakıldığı dersi hayal edememesi de gösterilebilir. Bunun yanında ders öğretmenlerinin yeterli öğretim tekniği bilmemeleri ve bilseler bile doğru uygulayamamaları da bir sorun kaynağıdır.” (K, Ö1)

“Aile tutumu. Çocuklar aileleri tarafından matematiği başarmaya zorlanıyorlar. Bu tutum öğrencide dersi itici hale getiriyor. Bu tip proje halinde getirilmiş çocuklar çok fazla” (K, Ö13)

“İlkokuldaki ders bilgileri açısından fazla yükleme yapıldığına inanıyorum. Oyun çağındaki çocuk oyun oynamalı. 2. Kademedeki alıştıra alıştıra ders işlemenin daha etkili olacağına inanıyorum” (E, Ö4)

“Öğrencilerde ahlak ve görgü kuralları eksikliği, yaşlarının olgunluğuna erişememeleri” (K, Ö15)

“Soyut bir dersle karşılaşmak öğrencileri sıkabiliyor. Bir kere sorun yaşayan öğrenci dersten çabuk kopuyor. Çünkü ilerisini takip edecek motivasyonu kalmıyor. Diğer branşlarda bu kopmaların bu kadar fazla olduğunu düşünmüyorum. Doğal olarak bu da sınıf yönetimine bir zorluk olarak yansıyor. Dersten kopmuş öğrenciyi tekrar motive edip derse adapte etmek uğraş gerektiriyor.” (E, Ö8)

İstenmeyen öğrenci davranışı olması durumunda sınıf yönetimini gerçekleştirmede kullandıkları yöntemlere ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik bulgular

Araştırmaya katılan ilköğretim matematik öğretmenlerinin istenmeyen öğrenci davranışı olması durumunda sınıf yönetimini gerçekleştirmede kullandıkları yöntemlere ilişkin görüşleri Tablo 4.17’de verilmiştir.

Tablo 4. İstenmeyen öğrenci davranışı olması durumunda sınıf yönetimini gerçekleştirmede kullandıkları yöntemlere ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri.

Kullanılan yöntemlere ilişkin görüşler	f
Birebir konuşa yaparım	1
Aileyle görüşürüm	2
Öğrenciye sözleşme imzalatırım	2
Rehberlik servisine yönlendiririm	3
Sözlü uyarı veririm	5
İlgi çekici hikâye anlatırım	4

Tutanak tutarım	1
Güç savaşına girmeyerek uyarırım	1
Sessiz kalıp görmezden gelerek susmalarını beklerim	2
Sohbet ederim	3
Ders dışında uyarırım	3
Öğrenciyi derse katarak ilgisini çekmeye çalışırım	4
İlgi alanlarını bulmaya çalışırım	1
İstenmeyen davranışın olumsuzluğu hakkında konuşurum	2
Bireyse olarak sorun çıkaran öğrenciyi sorular sorarım	1
İlgilerini çekmek için değişik materyaller ve oyunlar üretirim	1
Sınıf ortamında öğrencilerin yerini değiştiririm	1
Toplam	37

İstenmeyen öğrenci davranışı olması durumunda sınıf yönetimini gerçekleştirmede kullandıkları yöntemlere ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerine bakıldığında çeşitli yöntemleri tercih ettikleri görülmüştür. Tablo 4'e bakıldığında öğretmenlerin %13,51' i (f=5) sözlü uyarı vermek , %10,81' i (f=4) ilgi çekici hikâye anlatmak, %10,81' i (f=4) öğrenciyi derse katarak ilgisini çekmeye çalışmak, %8,11' i (f=3) öğrenciyi ders dışında uyarma yolu kullanmak, %8,11' i (f=3) direkt sohbet etmek, %5,41' i (f=2) davranış karşısında sessiz kalıp öğrencinin susmasını beklemek, %5,41' i (f=2) istenmeyen davranışın olumsuzluğu hakkında konuşmak, %5,41 (f=2) oranında öğrenciyi sözleşme imzalatma, %8,11'i (f=3) öğrenciyi rehberlik servisine yönlendirme ve %5,41 i ise (f=2) öğrencinin ailesiyle görüşme gibi yöntemleri tercih etmektedirler. Araştırmaya katılan ilköğretim matematik öğretmenlerinin İstenmeyen öğrenci davranışı olması durumunda sınıf yönetimini gerçekleştirmede kullandıkları yöntemlere ilişkin görüşleri aşağıda belirtilmiştir.

"İstenmeyen bir durumda öğrenciyi sınıf içerisinde arkadaşlarının gözü önünde onu rencide edecek şekilde uyarıda bulunmam, dersten sonra bireysel olarak konuşmayı tercih ederim. Olumlu ve olumsuz örnekler ile hatasını kendisinin anlamasına yardımcı olurum." (K, Ö1)

"Öncelikle konuşmayı deniyorum, sakinleştirmeye çalışıyorum, öğrencilerin aralarında bir problem varsa uzlaştırmaya çalışıyorum. Halledemeyeceğim bir durumsa rehberlik hizmetine yönlendiriyorum." (K, Ö12)

"Öncelikle öğretmen kendini karakterini ilk dersten itibaren tanıtmalı ve öğrencilerle dersin genel işlenişi ve sınıf içi düzen hakkında konuşulmalı. Ben de derse girdiğim ilk gün konuşup beklentilerimi açıklarım. Zaman ilerledikçe de çocuklara ara ara dersle ilgili problemleri, önerileri sorarım ve dikkate alarak gerekli düzenlemeleri yaparım. Sınıf ortamında öğrencilerin yerini değiştirmek gibi düzenlemeler yapıyorum. Derse karşı olumsuz tutumları değiştirmek için ilgilerini çekecek değişik materyaller ve oyunlar üretmeye çalışıyorum. Özellikle üst sınıflarda dikkat çekmek için konuşan ve çeşitli davranışlar sergileyen öğrenciler oluyor. Çoğunlukla görmezden geliyorum davranış arttıkça uyarma ve daha da arttıkça öğrenci ile teneffüste konuşuyorum." (K, Ö19)

"Bu tip davranışı gerçekleştiren öğrenciyi tahtaya kaldırırım. Sınıfın dikkatini de genelde tahtaya çekmiş olurum. Çünkü öğrenciler arkadaşını izlerler. Genelde öğrenciyi söz hakkı vererek bu problemi çözmeye çalışıyorum." (K, Ö7)

"Öğrencinin kendisi, ailesi ve okul yönetimiyle çözüm üretmeye giderim. Kırıcı ve kaba olmadan tabii." (E, Ö4)

İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla mücadele edebilmeleri için sahip olması gereken özelliklere ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik bulgular

Araştırmaya katılan ilköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla mücadele edebilmeleri için sahip olması gereken özelliklere ilişkin görüşleri Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla mücadele edebilmeleri için sahip olması gereken özelliklere ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşleri.

Sahip olunması gereken özelliklere ilişkin görüşler	f
Derse hazırlıklı gelmeli	1
Sınıf içi etkinliklere de zaman ayırmalı	1
Öğrenciye kendini ifade etme hakkı tanımalı	2
Gerekli öğretim tekniklerine hakim olmalıdır	2
Sınıf seviyesine göre ders anlatmalıdır	1
Matematiğe karşı ılımlı bir yaklaşım tutumu sergilemeli	1
Sabırlı olmalıdır	1
Aşırı kuralcı olmamalı	5
Güler yüzlü olmalı	1
Sevgi dolu olmalı	2
Alan bilgisi iyi olmalı	3
Öğrenciyle iyi iletişimde olmalıdır	3
Bilgisini iyi bir şekilde aktarabilmeli	3
Ergenlik dönemine ait ruhsal özellikleri bilmeli	1
Yaş grubuna hitap edebilmek için kitap okuyarak kendini güncellemeli	2
Liderlik özelliği olmalı	1
Öğrenciyle göz teması kurabilmeli	1
Otorite kurmalı	2
Konuları sosyal hayatla ilişkilendirerek dersi çekici hale getirmeli	2
Öğrencilere ismiyle hitap etmeli	1
Esprili olmalı	1
Öğrenciler ile ilgili birçok bilgiyi hatırlamalı	2
Öğrencilere ismiyle hitap etmeli	1
Hoşgörülü olmalı	1
Öğrencilerini ve algı düzeylerini iyi tanıyabilmeli	1
Problem çözümünde farklı çözüm yollarına yer vermeli	1
Teknoloji ve yararlı siteleri kullanabilmeli	1
Eğlenceli ders anlatabilmeli	1
Öğrencinin derse olan ilgisini aktif tutabilmeli	1
Toplam	46

İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla mücadele edebilmeleri için sahip olması gereken özelliklere ilişkin görüşlerine bakıldığında çok farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Tablo 5’ e göre ilköğretim matematik öğretmenlerinin aşırı kuralcı olmamaları gerektiği görüşü %10,87 (f=5) oranla ön plana çıkmıştır. Öğretmenlerin ortak görüşlerinin %6,52’ si (f=3) öğretmenlerin alan bilgisinin iyi olması, %6,52’si (f=3) öğrencilerle iyi iletişimde olmaları gerektiği, %6,52’ si (f=3) bilgisini iyi bir şekilde aktarabilmesi gerektiği yönündedir. Bunun yanında ilköğretim matematik öğretmenlerine göre öğretmenin sahip olması gereken özelliklerin %4,35’ i (f=2) öğretmenlerin yaş grubuna hitap edebilmek için kitap okuyarak kendini güncellemeleri gerektiği, %4,35’ i (f=2) konuları sosyal hayatla ilişkilendirerek dersi çekici hale getirmeleri, %4,35’ i (f=2) öğretmenin, öğrenciler ile ilgili birçok bilgiyi hatırlaması şeklindedir. Öğretmenlerin belirttiği özelliklerin %2,17’ i (f=1) esprili olma, %2,17’ i (f=1) hoşgörülü olma ve %2,17’ i (f=1) eğlenceli ders anlatma

yeteneğine sahip olma olarak görülmüştür. Bir görüş ise %2,17 (f=1) oranla öğretmenlerin öğrencilerini ve algı düzeylerini iyi tanımaları gerektiği şeklinde görülmektedir. İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla mücadele edebilmeleri için sahip olması gereken özelliklere ilişkin ilköğretim matematik öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

“Lider olma gücü olmalı. Öğrencilerle göz teması kurulmalı. Onları rencide etmeden davranışlarını düzeltmeli. Öğrencilere de özgür bir ortamda başkalarını rahatsız etmeden mutlu ve huzurlu bir şekilde bulunması gerektiği öğretilmelidir.” (Ö15, K)

“Biraz fazla sabırlı ve güler yüzlü olmamız gerektiğini düşünüyorum. Aksi takdirde öğrencinin ileriki okul yaşamı boyunca matematiğe olumsuz tavır takınmasına sebep olunabilir.” (Ö7, K)

“Alanında çok bilgili olmalı, öğrencilerini ve algı düzeylerini iyi tanıyabilmeli. Problem çözümlerinde farklı çözüm yollarına yer vermeli. Özellikle zor konularla ilgili ilgi çekici etkinlik ve oyunlara yer vererek matematiği eğlenceli hale getirip sevdirmeli. Satranç, mangala gibi zekâ oyunları sertifikasına sahip olmalı. Teknolojiyi ve yararlı siteleri kullanmalı.” (Ö19, K)

“Çocuğun okul dışındaki yaşamını bilip ona göre esnek olunması gerektiği kanısındayım. Ayrıca o yaş grubuna hitap ettiğimize dikkat edip kitap okuyup günceli kaçırmamalıyız.” (Ö16, E)

“Sabır ve sabır diyorum. Dersimiz dikkat gerektiren aşamalı bir ders. Öğrenci zaman zaman dersten kopabiliyor. Öğretmen sabırlı olmalı. Yılmamalı.” (Ö18, E)

“Öğrenciye ismiyle hitap etmek çok önemlidir. Yeri geldiğinde ağırlığını ve öğretmen olduğunu hissettirmelidir. Zaman zaman güldürmeli ve onları koşulsuz sevdiğini söylemeli ve hissettirmelidir. Gözlerine bakarak konuşmalı ve sorumluluklardan haberdar olmalıdır. Onlarla ilgili birçok şeyi hatırlamalıdır.” (Ö14, K)

“Anne olduğunuzda öğrenci problemlerini daha iyi anlıyorsunuz. Çocuğun o an ne düşündüğünü biliyorsunuz ve merhamet duygusuyla verdiğiniz tepkiler daha yumuşak olabiliyor. Tecrübe edindikçe vereceğiniz tepkiler daha da yerinde olabiliyor. Meslekte sene geçirmek önemli bana göre” (Ö2, K)

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Sınıf yönetimi ve öğretmenlerin sınıf yönetebilme becerileri, sağlıklı öğrenim ortamı oluşması ve öğrencilerin eğitim – öğretime adapte olmaları adına oldukça önemlidir. Uygun bir sınıf ortamının sağlanabilmesi, sınıf içerisinde belirli normların belirlenmesi ile öğrencilerin bunlara uyum göstermesi, öğretmenlerin öğrenim sürecini yönetebilmesi ile öğrenci davranışlarının değerlendirilebilmesi adına bir süreç olarak sınıf yönetimini gerçekleştiren öğretmenlere bu noktada önemli görevler düşmektedir. İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerini, karşılaştıkları sorunları ve bunlarla baş etme yollarını belirlemek amacı ile gerçekleştirilen bu çalışmanın sonuçları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

İlköğretim matematik öğretmenlerinin çoğu sınıf yönetiminin tanımını öğrencinin aktif olması, öğrenme için uygun ortamın sağlanması ve sürdürülmesi, zamanı etkin kullanabilmek, öğrenciyi sıkmadan dersin hedefine ulaşmak şeklinde tanımlamışlardır. Yılmaz ve Aydın (2015) yaptıkları araştırmalarında öğretmenlerin sınıf yönetimini öğrenci seviyesi, bireysel farklılıklar, öğretim yöntem teknikleri, güven

duygusu, davranışlar, dikkat ve motivasyon, sevgi ve saygı, disiplin gibi kavramlar açısından değerlendirdiklerini belirtmişlerdir.

İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınıf yönetimiyle ilgili karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin en çok öğrencilerin derse karşı olumsuz tutum ve önyargı olarak yaklaştıklarını bireysel farklılıkların bunun üzerinde çok etkili olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin okullarda karşılaştığı sorunları inceleyen farklı araştırmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir (Atıcı, 2004; Atıcı, 2006; Bulucu, 2003). Şentürk (2007) yaptığı araştırmada, etkili bir eğitim ve öğretim süreci için, öğrencilerin bireysel farklılıklarının öğretmenler tarafından dikkate alınması gerektiğini ifade etmektedir. Sınıf yönetimin zorluklarına dair bir diğer önemli sebep ise derse karşı olumsuz tutumdur. Öğrencilerin derse ait ilgi ve isteklerinin derse ait olumlu tutum sergilemeleri ile artış göstermekte ve öğrencilerin öğrenmelerini olumlu yönde etkilemektedir (Paliç ve Keleş, 2011). Özcan (2009) gerçekleştirdiği araştırmada öğrencilerin her birinin derse ait aynı ilgi ve isteğe sahip olmayabileceğini ve bu sebeple öğretmenin mümkün olduğunca derse dair farklı etkinlikler tertiplemesi gerektiğini ifade etmektedir. Bu sayede sınıf yönetiminde öğrenci kaynaklı yönetim zorluklarının önüne geçilebileceği düşünülebilir. Aksi takdirde sınıf yönetiminde güçlükler yaşanabilir. Öztürk (2005) çalışmasında öğrencilerin derse katılımlarının az olduğu bir sınıfta istenmeyen davranışların ortaya çıkmasına ve dolaylı olarak sınıf yönetiminin güçleşeceğini ifade etmektedir. Bu düşünce varılan sonucu destekler niteliktedir.

İlköğretim matematik öğretmenlerinin matematik dersinde sınıf yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunların neden kaynaklandığına ilişkin görüşlerine bakıldığında bunun sebebini derse karşı önyargı olduğunu ifade ettikleri görülmektedir.

İlköğretim matematik öğretmenlerinin istenmeyen öğrenci davranışı olması durumunda sınıf yönetimini gerçekleştirmede kullandıkları yöntemlere ilişkin görüşlerine bakıldığında öğretmenler en çok sözlü uyarı, ilgi çekici hikâye anlatımı, öğrenciyi derse katarak ilgisini çekme yöntemlerini tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

İlköğretim matematik öğretmenleri, öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunların üstesinden gelebilmeleri için sahip olması gereken özellikleri aşırı kuralcı olmamasını, alan bilgisinin iyi olmasını, öğrenciyle iyi iletişimde olması, bilgisini iyi bir şekilde aktarabilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. İlköğretim matematik öğretmenleri etkili bir öğretmen olabilmenin koşullarını, derse hazırlıklı gelmeli, alan bilgisi iyi olmalı, öğrenciyle iyi iletişimde olmalıdır, bilgisini iyi bir şekilde aktarabilmek olarak belirtmişlerdir. Bu özellikler MEB tarafından belirtilen “öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri” arasında yer almaktadır (MEB, 2017). Belirlenen özelliklere yakın olarak ideal öğretmen; hoşgörülü, güvenilir, objektif, kendini geliştirmeye ve eleştirmeye açık, başarı odaklı, zamanı etkili kullanma, yönetici ve öğretmenlerle işbirliği, sınıfta yapıcı ve eğitsel bir disiplin oluşturma ve sınıf yönetiminin tüm etkinliklerinde öğrencinin katılımını sağlayan bir özelliğe sahiptir (Çelikten ve Can, 2003). Sınıf yönetimi açısından öğretmen niteliklerini belirlemek amacıyla yapılan bir araştırmada; öğretmenlerin kendilerinde gördükleri nitelikler arasında öğrencilerin gereksinimlerini açıklamalarına olanak tanıma, sorunlarıyla ilgilenme; farklılıklarını kabul etme; öğrencileri derse ve karar alma sürecine katma; rehberlik etme, adil davranma, model olma, arkadaşça davranma yer almaktadır (Yeşilyurt ve Çankaya, 2008). Bu araştırma ile bulgular paralellik göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına dayalı aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- Bu çalışma Çanakkale ili bünyesindeki ortaokullarda görev yapan ilköğretim matematik öğretmenleriyle yürütülmüştür. Çalışmanın katılımcı grubu genişletilerek daha büyük bir katılımın sağlandığı bir çalışma yapılabilir.
- Görüşmelerden elde edilen verilerden yola çıkılarak İlköğretim Matematik Öğretmenlerinin, ders esnasında aşırı kuralcılıktan kaçınması, derse karşı olumsuz tutum ve ön yargıyı yok edici metotlar kullanması gerektiği önerisi sunulabilir.

Kaynakça

- Atıcı, A. (2004). İlköğretim I. kademe öğretmenlerinin sınıf içi problem davranışlara yönelik müdahalelerinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Atıcı, M. (2006). İlköğretim Öğrencilerinin davranış problemleriyle baş etme konusunda öğretmen-psikolojik danışman işbirliğine ilişkin görüşlerin karşılaştırılması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 25, 55- 65
- Aytekin, H. (2004). Çağdaş sınıf yönetimi yaklaşımında ideal öğretmen modeli. Leyla Küçükahmet (Ed.), *Sınıf yönetimi içinde* (s.93-104). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Bulucu, Ö. (2003). İlköğretim I. Kademe öğretmenlerinin sınıf davranış yönetiminde yetkinlik algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Çelikten, Şanal ve Yeni.(2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl:19,ss.207-237
- Eldemir,H., H., (2006). Sınıf öğretmeni adaylarının matematik kaygısının bazı psiko-sosyal değişkenler açısından incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Erden, M. (2008). Sınıf yönetimi. Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Gözütok, F. D. (2000). Öğretmenliği geliştireyim. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Karakelle, S. (2005). Öğretmenlerin etkili öğretmen tanımlarının etkili öğretmenlik boyutlarına göre incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 30(135), 1-10.
- Kıncal, R. (2015). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel
- İlgar, L. (2000). Eğitim yönetimi okul yönetimi sınıf yönetimi. İstanbul: Beta Yayınları.
- Mackenzie, R. (1996). Setting limits in the classroom : how to move beyond the classroom dance of discipline. CA: Prima Publishing, Rocklin.
- MEB. (2017). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri. http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/11115355_YYRETMENLYK_MESLEYY_GENEL_YETERLYKLERI.pdf
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma. Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber* . Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Özan, M. B. (2009). Öğretmenlerin uyguladıkları sınıf yönetimi kuralları hakkında öğrenci görüşleri. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 4(2), 1306- 1311.
- Özel, A., & Bayındır, N. (2008). Yapılandırmacı anlayışa göre sınıf yönetimi. Ankara: Pegem Akademi.
- Öztürk, B. (2005). Sınıfta istenmeyen davranışların önlenmesi ve giderilmesi. (Edit. Emin Karip). *Sınıf Yönetimi* (5. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Paliç, G., & Keleş, E. (2011). Sınıf yönetimine ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Cilt 17 Sayı 2, 199-220.
- Patton, Q. M. (2002), *Qualitative research and evaluation methods* (3rd ed.), Sage Publications, Inc.
- Şentürk, H. (2007). Uygulama liselerindeki rehber öğretmenlerin sınıf yönetimi yaklaşımları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 7-16
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınevi.

ÖZÇELİK ÖZCAN, Ç. & GÜVEN, S. (2018). İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE BUNLARLA BAŞ ETME YOLLARI, ss. 615-628.

Yılmaz, Z.N ve Aydın, Ö. (2015) İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Sayı 1, Nisan 2015, ss. 148-164
Yeşilyurt, E. ve Çankaya, İ. (2008). Sınıf yönetimi açısından öğretmen niteliklerinin belirlenmesi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Kış 2008 7(23), 274-295.